

**Рівненська АЕС як ядерно
небезпечна мішень:
потенційні загрози, ризики та
виклики**

РАЕС

РІВНЕНСЬКА АТОМНА ЕЛЕКТРИЧНА СТАНЦІЯ

Історія створення

- Відлік своєї історії РАЕС веде з 1971 року, коли розпочалося проектування Західно-Української АЕС, яку згодом перейменували на Рівненську.
- Саме ця станція стала першою в Україні з енергетичним водо-водяним реактором типу ВВЕР-440 (В-213).
- Її будівництво розпочалося в 1973 році.
- Два перші енергоблоки з реакторами ВВЕР-440 ввели в експлуатацію в 1980-1981 роках, а третій енергоблок-мільйонник - у 1986 році.
- На початку 1989 році на РАЕС працювала комісія МАГАТЕ. До її складу входили провідні фахівці з Японії, США, Канади, Франції, Німеччини, Фінляндії та інших країн світу. Зарубіжні експерти та спостерігачі високо оцінили рівень безпеки станції. Європейський Союз обрав Рівненську станцію базовою для виконання низки міжнародних проектів.
- Будівництво четвертого блока РАЕС розпочалося в 1984 році, а в 1991 передбачалося ввести його в експлуатацію, проте саме тоді роботи призупинили внаслідок уведення мораторію Верховної Ради на спорудження ядерних об'єктів на території України.
- Будівництво відновилося в 1993 році. В експлуатацію четвертий блок-мільйонник ввели у 2004 році.

- Війна в Україні показала наскільки хиткою є [ядерна безпека](#) у світі. Не маючи ядерної зброї як такої, Україна мимоволі стала цією зброєю в руках агресора — Росія, якій не звикати порушувати міжнародні угоди та договори, окупувала спочатку Чорнобильську, а потім і Запорізьку АЕС, критично низько запускає свої крилаті ракети над іншими атомними станціями та не перестає залякувати світ «непередбачуваними наслідками».
- Відтак загрозу ядерного тероризму без перебільшення варто вважати однією з ключових у питаннях міжнародної безпеки, оскільки такі злочини не мають територіальних кордонів.

Ядерна загроза не зважає на кордони

- На світанку 24 лютого 2022 року **путін** почав повномасштабну війну проти України. Але готуватися до неї кремль почав значно раніше. Так, приміром, стягувати війська до областей, що межують із Україною, Росія почала ще у першій половині січня. А за місяць після цього в Білорусі стартував другий етап спільних військових навчань «Союзна рішучість-2022», ще до того восени – навчання «[Захід-2021](#)»
- Однак військові експерти чудово розуміли, що за маневри відбуваються насправді, попри те, що мабуть ніхто (ані розвідки, ані аналітики, а тим паче мирні громадяни) не міг навіть уявити, якою страшною та некерованою буде агресія, котру ось уже понад чотири місяці демонструє окупант.
- З початку повномасштабної війни терористичні війська росіян скерували по інфраструктурі та мирних громадянах України тисячі ракет, зруйнували та пошкодили тисячі об'єктів.

РАЕС під прицілом ядерних погроз

- Вперше в історії розвинена країна зазнала ядерної агресії — окупанти обстріляли в Україні саме ядерні об'єкти, жорстоко порушивши закони ведення війни, правила Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та Міжнародної Конвенції про боротьбу з актами ядерного тероризму та звичаєвого міжнародного гуманітарного права.
- «Це акт ядерного тероризму. Такого ніколи не було, і ніхто не розраховував, що це могло б статися»

- За майже п'ять місяців війни єдиною АЕС з п'яти (у тому числі Чорнобильської) в Україні, що не відчула на собі прямої загрози, попри те, що ядерні погрози та хакерські атаки на станцію почались ще задовго до повномасштабного вторгнення, залишається Рівненська, що у місті Вараш однойменного району.
- Усі ці диверсії, на щастя, не підтвердились, проте не треба бути великим експертом, аби зрозуміти, що чинили їх неспроста, як і те, що Рівненська АЕС не застрахована від потенційних небезпек і ризиків хоча б тому, що розташована у прикордонному із Білоруссю районі, з якої, як відомо, в Україну летить лєвова частка ворожих ракет та безпілотних літальних апаратів (один з яких, приміром, ППО збила за 15 кілометрів від РАЕС).
- Більше того – терористичні війська рф уже неодноразово показали себе як такі, що свідомо нехтують елементарним правилами безпеки, тож імовірність «випадкового» влучення в атомний реактор є дуже високою.
- Окрім того, з першого дня повномасштабної війни в регіоні зберігається загроза вторгнення з території Білорусі живої сили ворога, відтак цілком ймовірно, що в разі такого сценарію стратегічним об'єктом для ворожих військ стане саме АЕС.

УКРАЇНА. НАСЛІДКИ ВІЙНИ. СТАНОМ НА 20.06.2022

ПОТРЕБУЮТЬ ТЕРМІНОВОГО
ВІДНОВЛЕННЯ НА ДЕОКУПОВАНИХ
ТЕРИТОРІЯХ :

39 030 об'єктів

відновлюємо
100% об'єктів:

відновлюємо критично необхідні об'єкти:

КІЛЬКІСТЬ ОБ'ЄКТІВ ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ТЕРМІНОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ

СТАНОМ НА 20.06.2022

ЗАГАЛЬНА ВАРТІСТЬ \$ 17,388 млрд

2 736 705 ОСІБ БЕЗ ЖИТЛА

**Станція з виробництва
електроенергії чи небезпечна
мішень?**

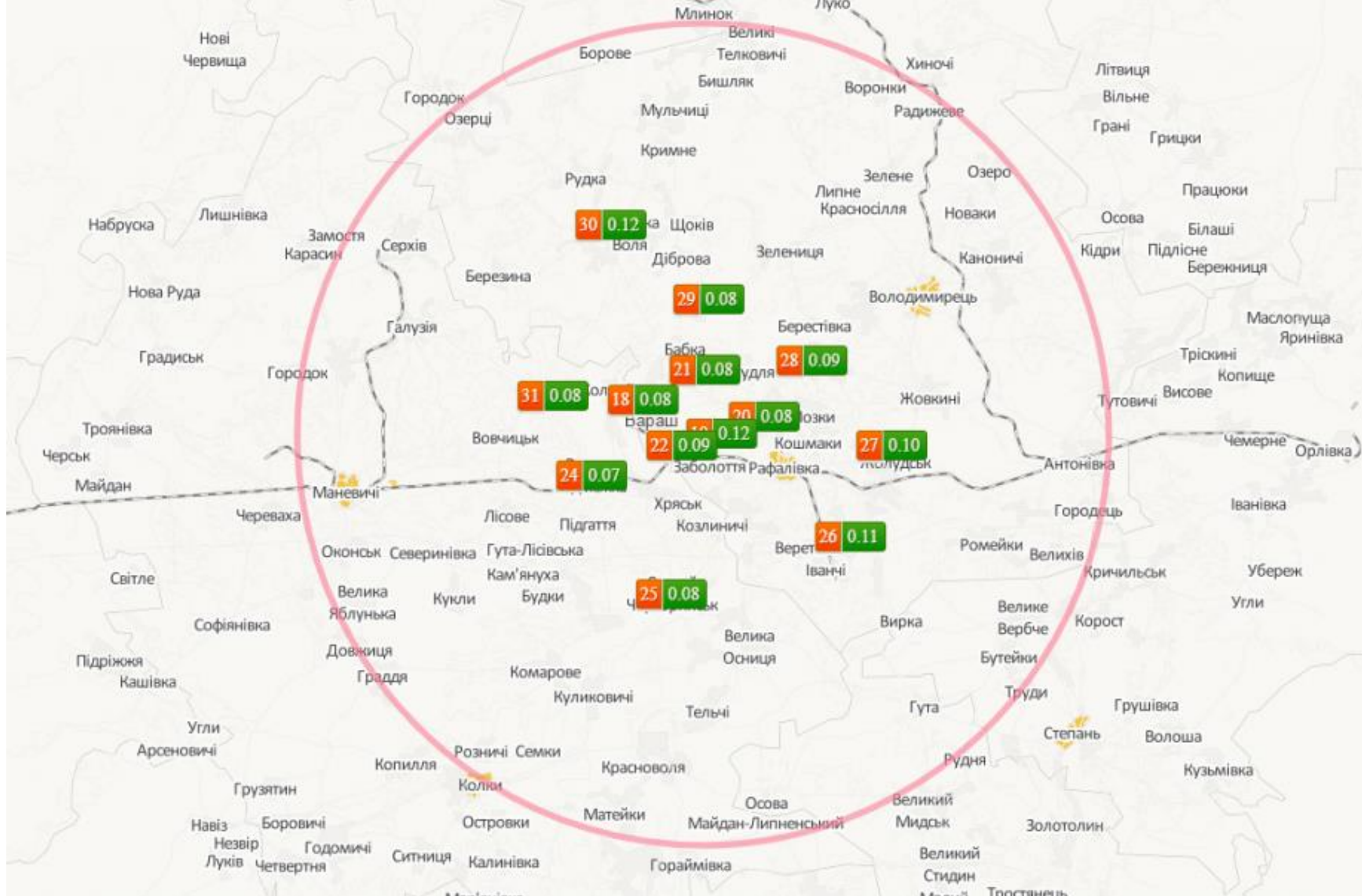
- На території РАЕС розміщені чотири реактори (всього в Україні — 15).
- Коли станція проєктувалась, то, як і в решті таких об'єктів, у вимогах щодо безпеки не враховувались цілеспрямовані воєнні атаки, оскільки, маючи здоровий глузд, на відміну від кремлівського ватажка та його армії, конструювальники реакторів вважали воєнні атаки на подібні об'єкти настільки малоймовірним, що свідомо не вживали заходів для уникнення таких варіантів розвитку подій.
- Максимум, який враховували, – випадкове падіння невеликого цивільного чи військового літака. Відтак серед зовнішніх впливів у «Загальних положеннях безпеки українських атомних станцій» йдеться лише про «впливи природного або технічного походження». Проте не так сталося, як гадалося.
- Рівненська АЕС знаходиться на відстані приблизно 65 кілометрів від кордону з Білоруссю. Тоді як ворожа військова техніка, наприклад, Іскандер-М (*а саме такі установки на території Білорусі за 50 кілометрів від кордону з Україною, згідно зі зведеною інформація Генерального штабу ЗСУ, на 90 день війни розмістили російські війська*) може влучати у цілі на відстані до 500 кілометрів.
- Тобто АЕС у Вараші автоматично перетворюється зі станції з виробництва електроенергії на небезпечну мішень для армії-терористки, якій абсолютно наплювати на звичаї та закони ведення війни.

- Страшно передбачити, якими саме будуть наслідки, якщо ворожа ракета влучить хоча б в один із реакторів, проте точно можна стверджувати, що ця трагедія стане фатальною не лише для України, адже об'єкти, які працюють десятиліттями (а РАЕС працює з 1980 року) мають тонни відпрацьованого палива. Такі ядерні відходи надзвичайно небезпечні, оскільки вироблені в результаті тривалого впливу високого рівня радіації в активній зоні реактора.
- Якщо, приміром, порівняти ядерну бомбу та витік відпрацьованого ядерного палива, то, за словами [експертів](#), залишкова радіація від першої впаде майже до нуля за кілька місяців, тоді як побічні продукти, що містяться у відпрацьованому ядерному паливі, залишаться небезпечними протягом років.

Тверезий розум, сховок та йодопрофілактика ДОПОМОЖУТЬ ВИЖИТИ

- Що треба робити в разі радіаційної аварії повинні знати не лише жителі 30-кілометрової зони навколо АЕС, оскільки зона ризику ураження залежатиме від кількох факторів, зокрема масштабів пошкоджень на станції та напрямку вітру.
- І хоча керівництво Рівненської АЕС постійно наголошує, що всі енергоблоки станції відповідають сучасним міжнародним вимогам ядерної та радіаційної безпеки, що в місті абсолютно безпечно навіть зараз, коли в країні війна, громадянам все ж варто знати алгоритм дій у разі виникнення реальної загрози життю та здоров'ю.
- Найперше правило – слухайте вказівки влади, ДСНС та інших установ, які координуватимуть на місцях.

Заходи у разі радіаційної небезпечної ситуації

Дії у разі виникнення надзвичайної ситуації

- У разі радіаційної надзвичайної ситуації необхідно залишатися в приміщенні або негайно зайти до нього, якщо перебуваєте на вулиці:
- Зайдіть в укриття, підвал або в середину будівлі. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі.
- Зачиніть та заблокуйте всі вікна та двері в приміщенні, не підходьте до них без нагальної потреби. Закрийте димоходи, вентиляційні віддушини (отвори, люки).
- Зробіть кількадеенний запас води та їжі у герметичних ємностях. Покладіть у холодильник або шафу.
- Підготуйте маски, респіратори або ватно-марлеві пов'язки для захисту органів дихання.
- Якщо необхідно вийти з укриття:
- Виходьте лише у разі нагальної потреби. Користуйтеся респіратором, одягніть плащ та гумові чоботи й рукавички.
- Не роздягайтеся на вулиці, не сідайте на землю, не купайтеся у відкритих водоймах, не збирайте гриби або лісові ягоди.

- Після повернення додому зніміть верхній шар одягу. Робіть це обережно - так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер і тримайте його подалі від людей і домашніх тварини.
- Помийтесь. Якщо така можливість є, прийміть душ з милом. Але не тріть і не подряпайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани.
- Якщо можливості прийняти душ немає, вимийте з милом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини вашого тіла.
- Якщо доступу до води немає, скористайтесь вологими серветками, вологою тканиною. Зверніть особливу увагу на ваші руки й обличчя протріть повіки, вії, вуха.
- Одягніть чистий одяг.

Йодопрофілактика

- У 30 кілометровій зоні АЕС йодна профілактика проводиться шляхом прийому внутрішньо пігулок йодиду калію при загрозі надходження в організм радіоактивного йоду для захисту від опромінення щитовидної залози.
- Проте приймати таблетки можна лише за вказівкою відповідних служб: дорослим по одній таблетці (0,125 г), а дітям віком до 2-х років — частину таблетки (0,04 г) після їжі, разом з чаєм, соком або водою. Препарат приймають щодня, до зникнення загрози надходження радіоактивного йоду в організм.
- Якщо за умовами радіаційної обстановки подальше перебування людей в зоні радіоактивного забруднення є небезпечним, проводиться евакуація.

Дякую за увагу!